

Doknr. i Barium	Dokumentserie	Giltigt fr o m 200115	Version 3
RUTIN Kosten hemma vid nedsatt immunförsvar – för patienter med AML, ALL, MDS och de som genomgått autolog- eller allogen stamcellstransplantation			
Innehållsansvarig: Susann Dallendörfer, leg. dietist, Sektionen för Gastroenterologi och Hepatologi, Enheten för klinisk nutrition Godkänd av: Lars Möllgård, sektionschef, Jan-Erik Johansson Överläkare/PD Denna rutin gäller för: Sektionen för hematologi och koagulation			

Revideringar i denna version

Kapitel 4 förändrat hänvisar nu till information i patientinformationer Kapitel 4.1-4.7 borttagna, information återfinns i patientinformation. Kapitel 5 relaterad information uppdaterad

Revisionshistoria

Rev	Giltig från	Förändring	Författare
2	200108	<p>Patientinformation "God livsmedelshygien vid nedsatt immunförsvar" har bytt namn till "Maten hemma vid nedsatt immunförsvar"</p> <p>Dessa ostar går bra att äta: <i>Alla hyvelbara hårdostar. Smältost/mjukost som räkost, skinkost och ädelost i tub eller i ask. Halloumi, mozzarella samt fetaost som är färdigförpackad eller fetaost i lösvikt som är pastöriserad. Bredbara färskostar i ask som cream cheese, ricotta och mascarpone.</i></p> <p>Kan jag äta rå fisk som t ex inlagd sill, sushi, gravad och kallrökt lax? <i>Ja, om du är säker på att varorna har hanterats på ett hygieniskt riktigt sätt. Kontrollera förpackningsdatum. Ät produkter som varit förpackade högst en vecka. När det gäller inlagd sill se bäst-före-datum för öppnad burk.</i></p> <p>Får jag äta råbiff och lufttorkad skinka? <i>Nej, inget rått kött. Frys (i minst tre dygn) torkat, kallrökt eller gravat kött som ska ätas kallt, till exempel lufttorkad skinka, rökt medvurst, bresaola och salami.</i></p> <p>Mindre språkliga ändringar</p>	Susann Dallendörfer
1	180901	Ny rutin	Susann Dallendörfer

Granskare

Inger Andersson, Leg. Sjuksköterska Susanna Kjellberg, Leg. Sjuksköterska Petra Lindroos-Kölvist, Leg. Sjuksköterska

Doknr. i Barium	Giltigt fr.o.m 200115	Version 3
-----------------	--------------------------	--------------

RUTIN

Kosten hemma vid nedsatt immunförsvar

– för patienter med AML, ALL, MDS och de som genomgått autolog- eller allogen stamcellstransplantation

Innehåll

1. Syfte	3
2. Bakgrund	3
3. Arbetsbeskrivning	3
4. Vanliga frågor från patienten.....	4
5. Relaterad information	4
6. Referenslista.....	4

Doknr. i Barium	Giltigt fr.o.m 200115	Version 3
-----------------	--------------------------	--------------

RUTIN

Kosten hemma vid nedsatt immunförsvar

– för patienter med AML, ALL, MDS och de som genomgått autolog- eller allogen stamcellstransplantation

1. Syfte

Syftet är att underlätta matintaget för patienter med nedsatt immunförsvar under pågående cytostatikabehandling och inför hemgång efter cytostatikabehandling och autolog- eller allogen stamcellstransplantation.

All personal på hematologen skall kunna ge likadan information till patienterna om vad de behöver tänka på när det gäller kosten och för hur länge det gäller.

2. Bakgrund

Nedsatt immunförsvar till följd av sjukdom/cytostatikabehandling och genomgång av en autolog- eller allogen stamcells transplantation gör att vissa patientgrupper även efter hemgång behöver vara fortsatt försiktiga med vissa livsmedel.

Tidigare har kostråden varierat vilket inneburit en osäkerhet för vad vi skall råda patienten att äta och hantera livsmedel när de är hemma.

Efter att ha granskat vad litteraturen stödjer så lyfter man framförallt *följsamhet till riktlinjer för livsmedelshygien och hantering av mat i alla led; från handtvätt, inköp, förvaring och tillagning*. Hemma har patienten möjlighet att ha kontroll över dessa. Det bidrar till att de därmed kan äta livsmedel som exempelvis frukt, bär och grönsaker – väl sköljda utan att de behöver skalas och kokas – vilket i sin tur bidrar till rikare tarmflora som i sin tur stärker immunförsvaret.

3. Arbetsbeskrivning

Inför hemgången från avdelningen får patienten muntlig information av dietist och möjlighet att ställa eventuella frågor. För de patienter som enbart behandlas via öppenvården är det kontaktsjuksköterskan som informerar patienten.

Foldern "Maten hemma vid nedsatt immunförsvar – lite om hantering, förvaring och tillagning av mat" lämnas till patienten att ta med sig hem.

För patienter med AML, ALL och MDS gäller dessa råd **under pågående behandling**. För patienter som genomgått autolog stamcellstransplantation gäller dessa råd **en månad efter stamcellstransplantationen** d v s drygt någon vecka till efter hemkomst.

För patienter som genomgått allogen stamcellstransplantation gäller dessa råd **fram till 3-månaderskontrollen, från transplantationsdag**. Patienten träffar dietisten i samband med detta besök. Sjuksköterska på BMT-mottagningen kontaktar dietist i god tid inför planerad 3-månaderskontroll.

Doknr. i Barium	Giltigt fr.o.m 200115	Version 3
-----------------	--------------------------	--------------

RUTIN

Kosten hemma vid nedsatt immunförsvar

– för patienter med AML, ALL, MDS och de som genomgått autolog- eller allogen stamcellstransplantation

4. Vanliga frågor från patienten

Hjälp för personalen att svara på frågor angående kost återfinns i:

- Patientinformation
Maten hemma vid nedsatt immunförsvar – lite om hantering, förvaring och tillagning av mat.
- Patientinformation
Kostinformation vid nedsatt immunförsvar – för dig som vill veta mer.

5. Relaterad information

- Patientinformation
Maten hemma vid nedsatt immunförsvar – lite om hantering, förvaring och tillagning av mat.
- Patientinformation
Kostinformation vid nedsatt immunförsvar – för dig som vill veta mer.

6. Referenslista

Livsmedelsverket (2019)

<https://www.livsmedelsverket.se/livsmedel-och-innehall/bakterier-virus-parasiter-och-mogelsvampar1/>

Kostråd för gravida – Livsmedelsverket (2019). <https://www.livsmedelsverket.se/matvanor-halsa-miljo/kostrad-och-matvanor/gravida>

Jann Arends et al. ESPEN guidelines on nutrition in cancer patients. *Clinical Nutrition* 36 (2017) 11-48.

Van Dalen EC et al. Low bacterial diet versus control diet to prevent infection in cancer patients treated with chemotherapy causing episodes of neutropenia. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2016, Issue 4.

Karen M. Moody et al. A randomized trial of the effectiveness of the neutropenic diet versus food safety guidelines on infection rate in pediatric oncology patients. *Pediatr Blood Cancer*. 2017;e26711.

Juliana Elert Maia et al. Microbiological profile and nutritional quality of a regular diet compared to a neutropenic diet in pediatric oncology unit. *Pediatr Blood Cancer*. 2017;e26828.

